



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

### SPRENDIMAS

2026 m. vasario 2 d. Nr. 21RE-  
(AG-1068/04-2025)  
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Ingos Lipnickienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Žydrūno Plytniko, Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrino pareiškėjo R.K. skundą atsakovui Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

*Pareiškėjas R.K. (toliau – pareiškėjas) skunde prašo: 1) panaikinti Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) 2025 m. lapkričio 7 d. sprendimą Nr. S-(5.17 E)-4882 (Administracijoje registruotas 2025 m. lapkričio 10 d.) (toliau – Raštas); 2) įpareigoti Administraciją iš naujo įvertinti pareiškėjo teisę į socialinę pašalpą už 2025 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius.*

Pareiškėjas nesutikimą su Raštu grindžia iš esmės tais pačiais argumentais, kuriuos nurodė 2025 m. rugsėjo 8 d. skunde (toliau – Skundas), adresuotame Lietuvos Respublikos socialinės ir darbo apsaugos ministerijai (toliau – Ministerija), kuri Ministerija pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti Administracijai. Pareiškėjas paaiškina, jog Raštas yra nepagrįstas ir neteisėtas, nes buvo priimtas neįvertinus faktinių aplinkybių, remiantis prieštaringa ir melaginga informacija, taip pat pažeidžiant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) bei Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas.

Pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 4 straipsnį asmuo gali gyventi bet kurioje vietoje, nepriklausomai nuo deklaruotos gyvenamosios vietos. Pareiškėjas nurodo, kad jo deklaruota gyvenamoji vieta yra (duomenys neskelbtini), tačiau ginčui aktualiu laikotarpiu jis faktiškai gyveno pas motiną, adresu (duomenys neskelbtini). Teisės aktai nenumato pareigos deklaruoti faktinės gyvenamosios vietos, todėl Administracijos išvada, jog socialinė parama pareiškėjui nepriklauso dėl to, kad jis faktiškai gyveno ne deklaruotu adresu yra nepagrįsta. Įstatymo 20 straipsnis numato, jog socialinė parama skiriama pagal deklaruotą, o ne faktinę gyvenamąją vietą.

Pareiškėjas nurodo, jog 2025 m. rugpjūčio 10 d. pirmą kartą pateikė prašymą dėl socialinės pašalpos per Socialinių paslaugų informacinę sistemą (toliau – SPIS), tačiau šis prašymas buvo atmestas, dėl to, kad neteisingai užpildyta SP-1 forma. Pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 31 d. pateikė pakartotinį prašymą, kuris 2025 m. rugsėjo 2 d. buvo atmestas, motyvuojant tuo, kad parama, kuriai jis pateikė prašymą, nepriklauso. Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 3 d. sulaukė Šalčininkų seniūnijos specialistės (duomenys neskelbtini) (toliau – seniūnijos specialistė) telefoninio skambučio, kurio metu jam buvo pranešta, kad 2025 m. rugpjūčio 31 d. prašymas atmestas, taip pat išreikšti įtarimai, jog jis galimai turi neoficialių pajamų. Šis skambutis įvyko jau po to, kai 2025 m. rugsėjo 2 d. buvo priimtas sprendimas atmesti 2025 m. rugpjūčio 31 d. pateiktą prašymą, todėl iki sprendimo priėmimo jokios papildomos aplinkybės nebuvo aiškinamos.

Pažymi, jog Šalčininkų seniūnijos specialistė kartu su kolege 2025 m. rugsėjo 3 d. atvyko į pareiškėjo motinos namus, kur pareiškėjas tuo metu faktiškai gyveno. Tačiau apie planuojamą vizitą jis nebuvo informuotas iš anksto, telefonu jam apie tai nepranešta. Vizito metu specialistės liko stovėti prie kiemo vartų, nes pareiškėjo motina jų neįleido į namus. Nepaisant to, buvo surašytas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas. Pareiškėjo motina jokio akto nepasirašė, pats pareiškėjas vizito metu nedalyvavo, todėl pareiškėjui nėra aišku, kokių teisiniu ir faktiniu pagrindu toks aktas buvo surašytas, juolab, kad prašymas skirti socialinę paramą buvo atmestas dar 2025 m. rugsėjo 2 d.

Nagrinėjamu atveju, Šalčininkų seniūnijos specialistė pateikė kelis tikrovės neatitinkančius teiginius. Specialistės 2025 m. spalio 22 d. rašte nurodyta, jog pareiškėjas neva gyvena su žmona ir vaiku (duomenys neskelbtini) mikrorajone, (duomenys neskelbtini), tačiau tai neatitinka tikrovės, nes pareiškėjas niekada nebuvo vedęs, su vaiko motina kartu negyvena, o vaiko gyvenamoji vieta SPIS sistemoje yra aiškiai nurodyta ir nėra (duomenys neskelbtini). Specialistės teiginys, jog jis negalėjo atvykti į savivaldybę, yra neteisingas, nes jis pats nurodė, jog gali atvykti, tačiau jam buvo atsakyta pakeltu tonu, kad vykti nereikia ir specialistė atvyks pati. Šios aplinkybės rodo, kad specialistės pateikti paaiškinimai yra iškraipyti ir neatitinka realybės. Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 21 d. pateikė trečią prašymą per SPIS sistemą, kuris 2025 m. rugsėjo 22 d. buvo atmestas, nurodant, kad parama nepriklauso ir kad yra surašytas buities gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas.

Specialistės 2025 m. spalio 22 d. rašte pateiktas teiginys, jog jo motina 2025 m. rugsėjo 3 d., neva, elgėsi agresyviai ar vartojo necenzūrinius žodžius taip pat neatitinka tikrovės. Tą dieną pas jo motiną buvo G.P., kuri gali patvirtinti kokią situaciją tuo metu buvo. Šalčininkų seniūnijos specialistė teigė apklaususi kaimynus, tačiau dokumentuose nepateikta jokių duomenų apie apklaustus asmenis, t. y. nenurodyti vardai, pavardės, adresai, nėra parašų ir kt.

Pareiškėjas nurodo, kad 2024 m. rugsėjo 5 d. jis buvo registruotas Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) ir gavo nedarbo išmoką iki 2025 m. liepos mėnesio, o paskutinė išmoka jam buvo išmokėta už 2025 m. birželio mėnesį. Nuo 2025 m. rugpjūčio mėnesio pareiškėjas jokių pajamų neturėjo. Pareiškėjas dirbti pradėjo 2025 m. spalio 6 d., o pirmąjį darbo užmokestį gavo tik 2025 m. lapkričio 4 d. Iki tol jis pajamų neturėjo, todėl socialinė parama už laikotarpį nuo 2025 m. rugpjūčio iki spalio mėnesio jam priklausė, tačiau nepagrįstai nesuteikta.

Be to, atsakovas privalėjo pateikti atsakymą ne vėliau kaip iki 2025 m. lapkričio 7 d., tačiau Raštas buvo pateiktas tik 2025 m. lapkričio 10 d., t. y. tik po pareiškėjo pakartotinio priminimo, taip pažeidžiant nustatytus atsakymo pateikimo terminus.

Pareiškėjas 2026 m. sausio 13 d. pateikė papildomus paaiškinimus, akcentavo, kad pirmą kartą buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą gavo tik su Komisijos atsiųstu atsiliepimu. Minėtame akte nurodyti teiginiai, kad gyvena su sugyventine neįregistravęs santuokos, yra nepagrįsti. Pažymėjo, kad 2025 m. rugsėjo 3 d. pareiškėjo motina patvirtino, jog pareiškėjas gyvena su ja, pareiškėjo nebuvo namuose. Akte nurodyta neteisinga informacija. Pažymi, kad pas motiną buvo G.P., kuri matė visą pokalbį, bendravimas vyko ramiai ir pagarbiai. Pridėjo pastarosios paaiškinimą. Pareiškėjas pažymi, kad specialistei nurodė, kur jo yra deklaruota ir kur yra faktiškai gyvenamoji vieta. Ginčo esmė susijusi ne su 2025 m. balandžio, gegužės mėnesiais, o su 2025 m. rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais. Pas motiną specialistė atvyko, kai prašymas jau buvo atmestas, prieš atvykstant su juo nebuvo susisiekta. Vertino, kad buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas buvo surašytas formaliai, remiantis nepatikrinta informacija ir trečiųjų asmenų prielaidomis, nesuteikęs galimybės pačiam pareiškėjui pateikti paaiškinimą.

Pareiškėjas 2026 m. sausio 23 d. pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus ir dokumentus. Paaiškinimuose pabrėžė, kad pareiškėjas prašymus pildė SPIS, sistema automatiškai nurodydavo deklaruotą ir faktinę gyvenamąją vietą, savarankiškai nevedė adreso. Paaiškino, kad 2022 m. laikinai gyvena adresu (duomenys neskelbtini), tačiau prašymų teikimo laikotarpiu ten negyveno. Papildė poziciją dėl buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akto ir nurodė, kad apie patikrinimą nebuvo informuotas, jo teisė būti išklaustam buvo pažeista. Buvo pažeistas gero administravimo, proporcingumo ir objektyvumo principai. Patikslino, kad susiklosčiusios aplinkybės tarp pareiškėjo motinos ir specialistės negalėjo būti naudojamos kaip pagrindas pareiškėjui neskirti socialinės

paramos. Prašo, kad Komisija įvertintų buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, kad adreso neatitikimas atsirado ne dėl pareiškėjo kaltės, panaikinti savivaldybės sprendimus ir įpareigoti iš naujo objektyviai įvertinti pareiškėjo teisę į socialinę paramą.

*Atsakovas Administracija atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.*

Atsakovas paaiškina, kad 2025 m. spalio 13 d. gavęs Ministerijos persiūtą pareiškėjo skundą dėl tariamai nepagrįstai atmestų prašymų socialinei pašalpai gauti, nedelsdamas ėmėsi veiksmų susiklosčiusiai situacijai iširti. Pareiškėjo gautas skundas perduotas nagrinėti atsakovo Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriui, kuris savo ruožtu įvertinęs skundo turinį, paprašė Šalčininkų seniūnijos vyresniosios specialistės (vertinusios pareiškėjo prašymus) pateikti paaiškinimą dėl skunde nurodomos situacijos. Specialistė 2025 m. spalio 22 d. pateikė paaiškinimą.

Atsakovo teigimu, skundžiamu Raštu pareiškėjui pateiktas išsamus paaiškinimas, kuriame nurodoma, dėl kokios priežasties pareiškėjo prašymai buvo atmesti, cituojami teisės aktai, kuriais remiantis toks sprendimas priimtas. Kokiais teisės aktais Šalčininkų seniūnijos specialistė vadovavosi vykdydama savo tiesiogines funkcijas bei priimdama tokį sprendimą. Įstatymo 20 straipsnio 2 dalis numato, kad kreipdamasis dėl piniginės socialinės paramos, asmuo pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos prašymą-paraišką ir jos priedus ir prašyme-paraiškoje nurodo piniginės socialinės paramos skyrimui ir apskaičiavimui būtinus duomenis apie: 1) save ir bendrai gyvenančius asmenis; 2) veiklos pobūdį; 3) turimą turtą ir šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 6–11 punktuose ir 2 dalyje nurodyto turto vertę; 4) gaunamas pajamas; 5) kitą piniginei socialinei paramai gauti būtiną informaciją. To pačio straipsnio 9 dalis numato, kad buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas yra vienas iš dokumentų teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti.

Nagrinėjamu atveju, Šalčininkų seniūnijos specialistė pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, jog dar nagrinėdama pirmą pareiškėjo 2025 m. balandžio 2 d. prašymą dėl socialinės pašalpos skyrimo, pateiktą elektroniniu būdu ([www.spis.lt](http://www.spis.lt)) svetainėje, pastebėjo, kad yra klaidų, todėl prašymas buvo atmestas. Tą pačią dieną telefonu buvo susisiekiama su pareiškėju bei jam nurodyta, kad būtina ištaisyti prašymą, teisės aktų nustatyta tvarka tiksliai nurodant duomenis apie save ir bendrai gyvenančius asmenis (šėimos sudėtį) bei nurodyti faktinę gyvenamąją vietą. Pasiūlyta pareiškėjui atvykti į Šalčininkų seniūniją. Nepaisant to, pareiškėjas informavo, kad neturi tokios galimybės, kadangi su šeima gyvena Vilniuje. Telefoninio pokalbio metu pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kad teisės aktų nustatyta tvarka, buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas yra vienas iš dokumentų teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti, todėl Šalčininkų seniūnijos darbuotojai bei Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriaus darbuotojai gali patikrinti gyvenimo sąlygas nurodomu deklaruotu gyvenamuoju adresu. Pareiškėjas pateikto prašymo neištaisė, į Šalčininkų seniūniją fiziškai neatvyko.

Teigia, jog po Šalčininkų seniūnijos specialistės ir pareiškėjo telefoninio pokalbio, pareiškėjas dar ne vieną kartą teikė prašymus dėl socialinės pašalpos skyrimo (2025 m. balandžio 2 d., 2025 m. balandžio 17 d., 2025 m. liepos 7 d., 2025 m. liepos 31 d., 2025 m. rugpjūčio 18 d., 2025 m. rugsėjo 2 d.), elektroniniu būdu ([www.spis.lt](http://www.spis.lt)) svetainėje, tačiau kiekvieną kartą prašymai buvo atmetami dėl netiksliai nurodytų duomenų arba nepilnai pateikiamos informacijos. Šalčininkų seniūnijos darbuotojams bei atsakovo Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriaus darbuotojams 2025 m. rugsėjo 2 d., apsilankius adresu, kuriuo deklaruojama (bei visuose prašymuose nurodoma) pareiškėjo tariama gyvenamoji vieta ((duomenys neskelbtini)), buvo nustatyta, kad pareiškėjas šiuo adresu niekada negyveno ir negyvena. Nurodyta, kad kartais pareiškėjas būna pas motiną ( adresu (duomenys neskelbtini)). Šalčininkų seniūnijos darbuotojams bei atsakovo Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriaus darbuotojams 2025 m. rugsėjo 3 d. nuvykus pas pareiškėjo motiną, ji akcentavo tik tai, kad sūnus gyvena Lietuvoje, į namus neįsileido, tačiau iš jos buvo sulaukta įvairių neetiškų pasisakymų. Apsilankius pareiškėjo nurodomoje deklaruojamoje gyvenamojoje vietoje, apklausius ten gyvenančius asmenis, apklausus pareiškėjo motiną, kaimynus, tiksliai, faktinė pareiškėjo gyvenamoji vieta nenustatyta.

Atsakovas 2026 m. sausio 16 d. pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus ir dokumentus. Paaiškinimuose pabrėžė, kad Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akto surašymo aplinkybės pas

pareiškėjo motiną nėra reikšmingos ginčui. Prašo nevertinti ir G.P. paaiškinimų. Pridėjo duomenis dėl pareiškėjo motinai pradėtos administracinio nusižengimo teisenos.

Atsakovas 2026 m. sausio 28 d. pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus ir dokumentus. Paaiškinimuose nurodė konkrečiai, kokius veiksmus reikia atlikti norint užpildyti paraišką per SPIS programą. Paaiškino, jog darbuotojai nagrinėjantys pateiktas el. paraiškas, jokios informacijos paraiškose rašyti, taisyti, pildyti, koreguoti, negali. Darbuotojai vadovaujasi el. paraiškose nurodyta informacija. Jie gali tik prašyti patikslinimų arba papildomų dokumentų. Atsakovo darbuotojai vertindami visus pareiškėjo per SPIS programą pateiktas el. paraiškas, jas vertino pagal jo nurodomą informaciją.

### *Skundas tenkintinas*

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Administracijos Rašto teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 10 d. per SPIS sistemą pateikė prašymą dėl socialinės pašalpos skyrimo už 2025 m. rugpjūčio–spalio mėnesius. Prašyme pareiškėjas nurodė, kad jo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini), o faktinės gyvenamosios vietos adresas (duomenys neskelbtini). Tuos pačius adreso duomenis pareiškėjas nurodė ir skiltyje „Šeimos (bendrai gyvenančių asmenų) duomenys socialinei paramai gauti“, pažymėdamas, kad yra asmuo, vienas auginantis vaikus. Prašymo skiltyje „Duomenys apie vaikus (asmenis)“ pareiškėjas nurodė savo vaiko vardą ir pavardę bei nurodė, kad vaiko deklaruotos ir faktinės gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini). Iš byloje pateiktos ekrano nuotraukos nustatyta, kad prašymas buvo atmestas, nes pareiškėjas neteisingai užpildė SP-1 formą.

Pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 31 d. per SPIS sistemą pateikė prašymą dėl socialinės pašalpos skyrimo už 2025 m. rugpjūčio–spalio mėnesius. Prašyme pareiškėjas nurodė, kad jo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini), o faktinės gyvenamosios vietos adreso nenurodė. Prašymo skiltyje „Šeimos (bendrai gyvenančių asmenų) duomenys socialinei paramai gauti“, pareiškėjas pažymėjo, kad yra asmuo, vienas auginantis vaikus bei nurodė, jog jo deklaruotos ir faktinės gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini). Prašymo skiltyje „Duomenys apie vaikus (asmenis)“ pareiškėjas nurodė savo vaiko vardą ir pavardę bei nurodė, kad vaiko deklaruotos ir faktinės gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini). Iš byloje pateiktos ekrano nuotraukos nustatyta, kad prašymas buvo atmestas, nes parama, kuriai pareiškėjas pateikė prašymą, nepriklauso.

Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 21 d. per SPIS sistemą pateikė prašymą dėl socialinės pašalpos skyrimo už 2025 m. rugsėjo–lapkričio mėnesius. Prašyme pareiškėjas nurodė, kad jo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini), o faktinės gyvenamosios vietos adreso nenurodė. Prašymo skiltyje „Šeimos (bendrai gyvenančių asmenų) duomenys socialinei paramai gauti“, pareiškėjas pažymėjo, kad yra asmuo, vienas auginantis vaikus bei nurodė, jog jo deklaruotos ir faktinės gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini). Prašymo skiltyje „Duomenys apie vaikus (asmenis)“ pareiškėjas nurodė savo vaiko vardą ir pavardę bei nurodė, kad vaiko deklaruotos ir faktinės gyvenamosios vietos adresas yra (duomenys neskelbtini). Iš byloje pateiktos ekrano nuotraukos nustatyta, kad prašymas buvo atmestas, nes parama, kuriai pareiškėjas pateikė prašymą, nepriklauso.

Pareiškėjas pateikė Skundą Ministerijai, kurį pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti Administracijai. Pareiškėjas Skunde nurodė, jog kelis kartus teikė prašymus dėl socialinės pašalpos skyrimo, tačiau prašymai buvo atmesti. Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 3 d. sulaukė skambučio iš Šalčininkų seniūnijos specialistės, kurio metu jam buvo pranešta, kad prašymas atmestas, nes parama nepriklauso, taip pat buvo išreikštas įtarimas dėl galimų neoficialių pajamų. Šis skambutis įvyko jau po to, kai sprendimas atmesti prašymą buvo priimtas 2025 m. rugsėjo 2 d. Pareiškėjas Skunde pažymėjo, jog 2025 m. rugsėjo 3 d. į pareiškėjo mamos namus (duomenys neskelbtini), kuriuose pareiškėjas faktiškai gyvena, atvyko specialistės. Apie šį vizitą pareiškėjas nebuvo iš anksto informuotas ir jokia pranešimo telefonu negavo. Pareiškėjo motina darbuotojų neįleido, tačiau jos vis tiek surašė buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą (motina dokumento nepasirašė). Pats pareiškėjas vizito metu nedalyvavo, todėl, pareiškėjo nuomone, neaišku, kokių pagrindų toks dokumentas galėjo būti surašytas, kai prašymas buvo atmestas 2025 m. rugsėjo 2 d. Pareiškėjui 2025 m. rugsėjo 21 d. pateikus prašymą

dėl socialinės pašalpos skyrimo, 2025 m. rugsėjo 22 d. jis buvo atmestas, nurodant, kad „parama, kuriai pateikėte prašymą, nepriklauso“, ir kad yra surašytas buities gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas. Pareiškėjas Skunde teigė, jog visi jo prašymai buvo atmesti, nors reali finansinė padėtis tuo laikotarpiu buvo itin sunki. Atsižvelgdamas į tai, pareiškėjas prašė: 1) panaikinti nepagrįstus sprendimus dėl 2025 m. rugpjūčio 10 d., 2025 m. rugpjūčio 31 d. ir 2025 m. rugsėjo 21 d. pateiktų prašymų atmetimo; 2) iš naujo įvertinti jo situaciją ir pripažinti, kad 2025 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais jam priklausė socialinė pašalpa; 3) išmokėti socialinę pašalpą už šiuos mėnesius; 4) užtikrinti, kad ateityje buities gyvenimo sąlygų patikrinimai būtų atliekami jam dalyvaujant ir iš anksto apie tai informuojant telefonu arba elektroniniu paštu; 4) raštu paaiškinti, kokiais teisiniais pagrindais prašymai buvo atmesti dar iki tinkamai atlikto buities gyvenimo sąlygų patikrinimo.

Administracija Rašte nurodė, jog, išnagrinėjusi pareiškėjo Skundą ir Šalčininkų seniūnijos vyresniosios specialistės 2025 m. spalio 22 d. paaiškinimą, sprendė, kad pareiškėjas, teikdamas prašymą socialinei pašalpai gauti per SPIS, privalo pateikti visą ir teisingą informaciją apie save, bendrai gyvenančius asmenis, pajamas, turtą ir faktinę gyvenamąją vietą. Šiuo atveju atsakovė nustatė, jog pareiškėjo prašyme nurodytu deklaruotu gyvenamuoju adresu faktiškai gyvena kiti asmenys, todėl Šalčininkų seniūnijos specialistės vyko į deklaruotą gyvenamąją vietą. Ten gyvenantys asmenys nurodė, kad pareiškėjas šiuo adresu negyvena, o jo faktinės gyvenamosios vietos nežinojo. Iš netoli gyvenančios pareiškėjo motinos, faktinės sūnaus gyvenamosios vietos sužinoti nepavyko, nes ji buvo nekalbi. Nurodė, kad 2025 m. rugsėjo 3 d. buvo surašytas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas, kuriame nurodyta, kad pareiškėjas pagal deklaruotą gyvenamąją vietą negyvena ir nepavyko nustatyti teisingų duomenų apie pareiškėją bei jo bendrai gyvenančius asmenis.

Pareiškėjas skundžia Raštą, nesutinka su Rašte pateiktu aplinkybių vertinimu ir teigia, kad turi teisę gauti socialinę paramą.

Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, dėl piniginių socialinės paramos kreipiasi į deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės arba savivaldybės, kurios teritorijoje yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, administraciją, o asmenys, nedeklaravę gyvenamosios vietos ir neįtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, – į savivaldybės, kurios teritorijoje faktiškai gyvena, administraciją. Būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo dėl piniginių socialinės paramos kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje yra nuomojamas būstas, administraciją.

Įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog kreipdamasis dėl piniginių socialinės paramos, asmuo pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos prašymą-paraišką ir jos priedus (toliau – prašymas-paraiška) ir prašyme-paraiškoje nurodo piniginių socialinės paramos skyrimui ir apskaičiavimui būtinus duomenis apie: 1) save ir bendrai gyvenančius asmenis; 2) veiklos pobūdį; 3) turimą turtą ir šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 6–11 punktuose ir 2 dalyje nurodyto turto vertę; 4) gaunamas pajamas; 5) kitą piniginei socialinei paramai gauti būtiną informaciją.

Pagal Įstatymo 20 straipsnio 6 dalį, <...> jeigu pateikti ne visi reikiami dokumentai, informacija apie trūkstamus dokumentus įrašoma į informacinį lapelį. Piniginei socialinei paramai gauti trūkstami dokumentai pateikiami ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai pajamos piniginei socialinei paramai gauti apskaičiuojamos šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka <...>.

Vadovaujantis Įstatymo 20 straipsnio 9 dalimi, buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas yra vienas iš dokumentų teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti.

Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojų kreipimosi dėl piniginių socialinės paramos tvarka detalizuojama Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos apraše, patvirtintame Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. T-1057 „Dėl Piniginių socialinės paramos nepasiturintiems Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Tvarkos aprašas).

Tvarkos aprašo 8 punkte įtvirtinta, jog jeigu Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojai deklaruoja gyvenamąją vietą vienoje rajono seniūnijoje, tačiau laikinai ar nuolat faktiškai gyvena kitoje rajono seniūnijoje, dokumentus socialinei pašalpai gauti priima ta seniūnija, kurioje asmuo (asmenys) laikinai ar nuolat faktiškai gyvena.

Tvarkos aprašo 17.1 papunktyje nurodyta, jog Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos seniūnijų specialistai suteikia visą reikalingą informaciją asmeniui, besikreipiančiam dėl piniginės socialinės paramos, padeda teisingai užpildyti prašymą-paraišką, o pagal Tvarkos aprašo 17.8 papunktį, siekiant įvertinti piniginės socialinės paramos teikimo socialinį teisingumą ir veiksmingumą periodiškai tikrina bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą ir surašo buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą aktą, kuri pateikia skyriui kartu su pareiškėjų prašymais-paraiškomis.

Tvarkos aprašo 58 punkte įtvirtinta, jog savivaldybės administracija, pagal Įstatymo 23 straipsnio 2 dalį, turi teisę patikrinusi bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašiusi buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, neteikti kompensacijų ar nutraukti jų teikimą, jeigu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą būste arba jį išnuomoja, bet jame faktiškai negyvena, arba kartu su vienu gyvenančiu asmeniu arba bendrai gyvenančiais asmenimis būste nuolat faktiškai gyvena asmuo (asmenys), kuris (kurie) nėra deklaravęs (deklaravę) gyvenamosios vietos būste arba jo nesinuomoja (Tvarkos aprašo 58.9 papunktis).

Nurodytas teisinis reguliavimas patvirtina, kad Įstatymas ir Tvarkos aprašas įpareigoja asmenį, kuris siekia gauti piniginę socialinę paramą, pateikti visą informaciją, reikalingą jo teisei į tokią paramą nustatyti, o Administraciją įpareigoja skirti kompensacijas tik įsitikinus, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo kreipimosi dėl kompensacijų ir sprendimo priėmimo metu, taip pat laikotarpiu, už kurį skiriamos kompensacijos, turi teisę gauti atitinkamas kompensacijas. Be to, Administracija turi padėti asmenims realizuoti teisę gauti paramą, užpildant dokumentus ir teikiant reikiamą informaciją.

Aktualu paminėti, jog esant poreikiui ir (ar) kilus pagrįstam įtarimui dėl galimai neteisingai prašyme-paraiškoje nurodytos informacijos, atsakovas turi imtis atitinkamų veiksmų – patikrinti bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą ir jo pagrindu skirti, neskirti piniginę socialinę paramą ar nutraukti jos mokėjimą.

Kaip matyti iš byloje nustatytų aplinkybių, pareiškėjo prašymai dėl socialinės paramos suteikimo buvo atmesti dėl to, jog pareiškėjas pagal deklaruotą gyvenamąją vietą negyvena, todėl, atsakovo vertinimu, nepavyko nustatyti teisingų duomenų apie pareiškėją ir jo bendrai gyvenančius asmenis.

Komisija pirmiausia pažymi, kad iš byloje nustatytų aplinkybių matyti, jog pareiškėjo 2025 m. rugpjūčio 10 d., 2025 m. rugpjūčio 31 d. ir 2025 m. rugsėjo 21 d. pateikti prašymai dėl socialinės pašalpos skyrimo buvo atmesti, todėl administracinė procedūra dėl šių prašymų nagrinėjimo laikytina užbaigta. Pagal Įstatymo 31 straipsnio 2 dalį sprendimai dėl piniginės socialinės paramos skyrimo ar neskyrimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nustatyta tvarka, t. y. Komisijai arba administraciniam teismui. Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas būtų apskundęs sprendimus, kuriais buvo atmesti 2025 m. rugpjūčio 10 d., 2025 m. rugpjūčio 31 d. ir 2025 m. rugsėjo 21 d. prašymai dėl socialinės pašalpos skyrimo. Tokių aplinkybių nenurodė ir atsakovas. Atsižvelgdama į tai, Komisija dėl sprendimų, kuriais pareiškėjui atsisakyta skirti socialinę paramą, plačiau nepasisako ir minėtų sprendimų teisėtumo nevertina, nes tai nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas. Paaiškintina, kad pareiškėjas, gavęs atsakovo sprendimus neskirti socialinės paramos, turi teisę kreiptis į teismą arba į Komisiją per nustatytus terminus skundui paduoti.

Kaip minėta, pareiškėjas pateikė Skundą Ministerijai, kuri pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti Skundą Administracijai. Pareiškėjas Skunde nurodė, jog kelis kartus teikė prašymus dėl socialinės pašalpos skyrimo, tačiau prašymai buvo atmesti. Pareiškėjas Skunde prašė: 1) panaikinti nepagrįstus sprendimus dėl 2025 m. rugpjūčio 10 d., 2025 m. rugpjūčio 31 d. ir 2025 m. rugsėjo 21 d. pateiktų prašymų atmetimo; 2) iš naujo įvertinti jo situaciją ir pripažinti, kad 2025 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais jam priklausė socialinė pašalpa; 3) išmokėti socialinę pašalpą už šiuos mėnesius; 4) užtikrinti,

kad ateityje buities gyvenimo sąlygų patikrinimai būtų atliekami jam dalyvaujant ir iš anksto apie tai informuojant telefonu arba elektroniniu paštu; 5) raštu paaiškinti, kokiais teisiniais pagrindais prašymai buvo atmesti dar iki tinkamai atlikto buities gyvenimo sąlygų patikrinimo.

Iš ginčijamo Administracijos Rašto turinio nustatyta, kad atsakovas jame išsamiai aprašė tarnybinių nuobaudų skyrimo tvarkos teisinį reglamentavimą, nurodė pareiškėjo prašymų pildymo trūkumus, pateikė aplinkybes dėl netinkamai užpildytų prašymų, rėmėsi seniūnijos paaiškinimu, taip pat išdėstė aplinkybes dėl 2025 m. rugsėjo 3 d. atlikto buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo. Atsakovas, remdamasis šiomis aplinkybėmis, padarė išvadą, jog nepavyko nustatyti teisingų duomenų apie pareiškėją ir jo bendrai gyvenančius asmenis.

Komisija pažymi, kad šiuo konkrečiu atveju atsakovui kilo pareiga pareiškėjo Skundą išnagrinėti pagal jame suformuluotus prašymus bei jame nurodytus argumentus ir pateikti aiškius atsakymus. Nustatyta, kad Administracija Rašte nepasisakė dėl pareiškėjo Skunde suformuluoto pirmojo reikalavimo, t. y. apskritai nepateikė atsakymo į pareiškėjo reikalavimą panaikinti nepagrįstus sprendimus dėl 2025 m. rugpjūčio 10 d., 2025 m. rugpjūčio 31 d. ir 2025 m. rugsėjo 21 d. pateiktų prašymų atmetimo. Pareiškėjas Skundo antruoju reikalavimu prašė iš naujo įvertinti jo situaciją ir nustatyti, ar jam nagrinėjamu laikotarpiu priklausė pinigine socialine parama. Kaip matyti atsakovas pareiškėjo situacijos iš naujo nevertino, o ginčijamame Rašte iš esmės apsiribojo anksčiau atliktų veiksmų ir jau priimtų sprendimų aprašymu ir pacitavo išvadą, kad nepavyko nustatyti teisingų duomenų apie pareiškėją ir jo bendrai gyvenančius asmenis. Tokią pareigą būtent atsakovas turėjo įgyvendinti. Komisija negali pašalinti neaiškumų dėl pareiškėjo situacijos, atsakovas pagal suteiktą kompetenciją turi tokias aplinkybes iširti ir visapusiškai įvertinti. Dėl pareiškėjo situacijos vertinimo, prašymo pareiškėjui išmokėti socialinę paramą atsakovas nepateikė atsakymo.

Iš ginčijamo Rašto ir Šalčininkų seniūnijos vyresniosios specialistės 2025 m. spalio 22 d. paaiškinimo matyti, kad po prašymo atmetimo pareiškėjui buvo skambinta telefonu, informuojant jį apie netinkamai užpildyto dokumentą, taip pat pranešta apie ketinimą patikrinti buities ir gyvenimo sąlygas bei surašyti atitinkamą aktą, siekiant nustatyti, ar pareiškėjas atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus piniginei socialinei paramai gauti. Atsakovas pateikė telefoninio skambučio ekrano vaizdą iš kurio matyti, kad skambinta buvo 2025 m. rugsėjo 3 d. Atsakovas duomenų, ar su pareiškėju iki prašymų atmetimo bendravo ir teikė reikiamą informaciją, nepateikė. Komisija atkreipia dėmesį, kad pinigines socialinės paramos teikimas grindžiamas, be kita ko, bendradarbiavimo ir dalyvavimo principu, įtvirtintu Įstatymo 3 straipsnyje, kuris reiškia, jog pinigines socialinės paramos teikimas remiasi asmenų, besikreipiančių dėl šios paramos, ir ją administruojančių institucijų tarpusavio bendradarbiavimu, informavimu ir pagalba. Šiame kontekste pažymėtina, kad Įstatymo 20 straipsnio 6 dalis įpareigoja savivaldybės administracija, gavus nepilnai užpildytą prašymą, asmeniui įteikti informacinį lapelį, kuriame nurodomi trūkstami dokumentai ir terminas jiems pateikti. Tačiau nagrinėjamoje byloje nėra duomenų, jog atsakovas būtų pasinaudojęs šia Įstatyme nustatyta procedūra ir tokiu būdu kreipęsis į pareiškėją dėl trūkstamų dokumentų pateikimo. Atsakovas turi priskirtas funkcijas įgyvendinti nebiurokратиškai, o efektyviai siekdamas padėti asmenims įgyvendinti teisę gauti socialinę paramą.

Rašte nurodoma, kad pareiškėjas apie planuojamą buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą buvo informuotas telefoninio pokalbio metu, tačiau atsakovas nepateikė jokių objektyvių rašytinių duomenų ar įrodymų, patvirtinančių, kad su pareiškėju buvo suderinta patikrinimo data ir laikas, kad jam aiškiai ir oficialiai priimtinu būdu buvo pranešta apie patikrinimo vietą, jo, kaip pinigines socialinės paramos prašančio asmens, pareigas, taip pat galimas teises pasekmes jų nevykdymo atveju. Pareiškėjas skunde bei paaiškinimuose teigė, kad nebuvo informuotas apie patikrinimą, negalėjo jame dalyvauti, negalėjo teikti paaiškinimų, o akte užfiksuotos tikrovės neatitinkančios aplinkybės. Pareiškėjas nurodė, kad tik su atsiliepimu gavo buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą. Atsakovas šių aplinkybių neginčijo. Lieka neaišku, koku tikslu atsakovas, apskritai priėmęs sprendimus neskirti pareiškėjui socialinės paramos, atliko buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą ir kokią teisinę reikšmę šis patikrinimas turėjo, jei administracinė procedūra pagal pareiškėjo prašymus jau buvo baigta. Pareiškėjas siekia išsiaiškinti aplinkybes dėl neskirtos socialinės pašalpos. Vertina, kad atsakovas

netinkamai įvertino faktines aplinkybes. Pabrėžtina, kad susiklosčiusi konfliktinė situacija byloje nevertinama, tai neturi teisinės reikšmės šiam ginčui.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėjas ir atsakovas skirtingai aiškina tas pačias faktines aplinkybes. Kaip matyti seniūnijos specialistė paaiškinimuose nurodo, jog pareiškėjui buvo paaiškintos paraiškos atmetimo priežastys bei nurodyta, kaip ištaisyti klaidas ir pakartotinai pateikti prašymą, taip pat siūlyta atvykti į Šalčininkų seniūniją. Tuo tarpu pareiškėjas teigia, kad jis buvo pasirengęs atvykti, tačiau jam buvo pasakyta, jog to daryti nereikia, nes specialistė atvyks pati. Komisija pažymi, kad byloje esantys duomenys neleidžia pašalinti prieštaravimų ir vienareikšmiškai nustatyti faktinių aplinkybių. Atsakovas turi pašalinti visus neaiškumus dėl susidariusios situacijos.

Remiantis byloje surinkta medžiaga, nustatytos aplinkybės pagrindžia, kad atsakovas neužtikrino objektyvios buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo procedūros, nesudarė galimybių pareiškėjui joje dalyvauti, teikti paaiškinimus. Pareiškėjas teigia, kad aktas atsiųstas tik su atsiliepimu, taigi, pareiškėjas net negalėjo žinoti nustatytų aplinkybių. Atsakovas neišsiaiškino faktinių aplinkybių, dėl kurių pareiškėjas iš esmės nesutinka, nepašalina neaiškumų ir priskirtas funkcijas įgyvendino formaliai.

Atsakovui taikytini ir gero administravimo principai. Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina ir su gero administravimo principu (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Viešojo administravimo institucijos veiksmai, kai nesiremiamas gero administravimo principu siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos, ką patvirtina skundžiamo rašto panaikinimas dėl besąlyginių skundžiamo individualaus administracinio akto naikinimo pagrindų, pripažintini neteisėtais (žr., pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 4 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1816/2014). Taigi, atsakovas pažeidė gero administravimo principą bei nesivadovavo Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintu bendradarbiavimo ir dalyvavimo principu. Nustatytus neaiškumus dėl gyvenamosios vietos adreso, dėl papildomų duomenų išreikalavimo, dėl atlikto buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo, vertinant, kad atsakovas turėjo raštu informuoti pareiškėją, su juo derinti laiką ir atvykti suderintu laiku, turėjo įvertinti atsakovas. Rašte atsakovas jokio situacijos vertinimo nepateikė į Skunde suformuluotus prašymus neatsakė ir pareiškėjui pateikė bendro pobūdžio atsakymą dėl neskirtos socialinės paramos.

Komisija prieina prie išvados, kad atsakovas Rašte netinkamai išnagrinėjo pareiškėjo Skundą, nepateikė atsakymų į konkrečius klausimus, iš esmės situacijos nevertino, pateikė bendro pobūdžio Raštą, nevertindamas pareiškėjo iškeltų klausimų turinio. Komisija neatlieka viešojo administravimo funkcijų, atsakovo kompetencija spręsti dėl socialinės paramos skyrimo, kaip ir pareiga atsakyti asmenims išsamiai ir aiškiai pagal pateikto Skundo klausimus. Taigi, pareiškėjo skundas tenkinamas, naikinamas Raštas ir atsakovas įpareigojamas iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Skundą bei pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, vertinant nurodytas aplinkybes dėl pareiškėjo teisės į socialinę pašalpą už 2025 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius. Komisija neturi teisės įpareigoti atsakovą konkrečiu būdu išnagrinėti pareiškėjo situaciją. Atsakovas iš naujo nagrinėdamas Skundą ir atliks vertinimą dėl pareiškėjo skundo aplinkybių, taigi, tokiu būdu iš esmės ir bus apgintos pareiškėjo teisės.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo R.K. skundą tenkinti.

Panaikinti Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos 2025 m. lapkričio 7 d. sprendimą Nr. S-(5.17 E)-4882 „Dėl R.K. skundo“.

Įpareigoti Šalčininkų rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Ruslano Koršuno 2025 m. spalio 8 d. skundą dėl socialinės pašalpos nekyrimo ir prašymo ją išmokėti ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas